

Basın Açıklaması

Pompeo, Orta Asya Ülkelerinin Dışişleri Bakanları İle Bir Araya Geldi

ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, 3 Şubat'ta Orta Asya ülkeleri Dışişleri bakanlarıyla Taşkent'te bir toplantı gerçekleştirdi. 5+1 grubu toplantısından önce Pompeo, Ukrayna, Belarus, Kazakistan, Özbekistan Devlet Başkanlarıyla resmi bir görüşmede bulundu. Görüşmede Çin'in, Doğu Türkistan ve Orta Asya ülkelerinde genişlemesini önleme çağrısı yaptı. Ayrıca Amerika'nın bu ülkelerdeki Rus etkisini zayıflatma stratejisine yardımcı olmalarını istedi. Özbekistan'ın Afganistan'daki çabalarını destekledi ve Afganistan ile ticareti güçlendirmek için 1 milyon dolar verdi. Birçok Çinli Müslümanı Çinli yetkililere teslim etmediği için Kazakistan'a teşekkür etti.

Bu nedenle Amerika, Orta Asya'daki devletleri Çin'e karşı yönlendirmeyi, Afganistan'da barışı sağlayarak bölgeyi Rusya'nın ekonomik ve politik hegemonyasından kurtarmayı amaçlıyor.

Pompeo, Kırgızistan'ı ziyaret etmedi. Politikacılar ve siyasi analistler, bunu farklı şekillerde yorumladılar. Amerika, Kırgızistan halkına vize kısıtlamaları getirmişti. 3 Şubat'ta Sputnik, yaklaşık 60 milyon doların diplomatik yolla havaalanından Kırgızistan'a sokulduğunu belirtti. Bir sonraki 5+1 toplantısı, Janar Akayev liderliğindeki Liberal Demokrat Parti adında Batı uydusu yeni bir partinin kurulması ve seçimlerden önce Batı güçlerini desteklemek için verilen 60 milyon dolarlık nakit tutarın tamamı bir gün içinde gerçekleşti.

Amerika'nın Kırgızistan'a karşı tutumu olumsuz yönde değişti, bu durum, Kırgız makamlarından duyduğu memnuniyetsizlikle açıklanabilir. Çünkü ABD, Rusya'nın bölgedeki zayıflığından kaynaklanan siyasi ve ekonomik boşlukları Çin'le dolduruyor. Bu nedenle Amerika'nın, Kırgızistan için yeni bir siyasi strateji geliştirdiği söylenebilir.

Son yıllarda Kırgızistan'da, Batı ideolojisinin gücü gittikçe artıyor. Görünüşe göre yetkililer ve siyasi çevreler, zayıflamış, sonraki iktidarın devrilmesi için elverişli koşullar ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte yeni bakış açısına (Batı) göre iktidarın öncekilere nazaran beklenen düşüşü özde farklı olacaktır. Önceki devrimler, Rus yanlısı siyasi ortamda iktidar değişikliğine neden oluyordu. Beklenen değişiklikler, Ukrayna versiyonu ve öncekinin ortadan kaldırılması gibi yeni siyasi elitin ortaya çıkmasıyla olacaktır.

Görüldüğü gibi Orta Asya'daki Amerikan stratejisi, Rusya'nın bölgede zayıflayıp uluslararası siyasetten silindiği bir zamanda Çin'in bölgeye daha fazla entegre olmasını ve bölgeyi kolonize etmesini önlemeye dayanıyordu. Amerika ayrıca bölgedeki tüm stratejik fırsatları çıkarı lehine Çin ve Rusya'ya karşı kullanmak istiyor.